

דרכים לקידום האבקת מלונים בערבה

1992/93

רבקה נוקריאן, דן איזיקוביץ - אוניברסיטת תל-אביב

בעונת 1992/93 נבדקו נתונים שונים לגבי גידול מלונים, בחממייה ובחממה סיאמית, בגידול שרוע ובגידול מודלה.

א. בשנה זו במרבית המבנים האורור היה טוב וטמפ' המקסימום בתוך המבנה גבוהה רק בכ-5 מ"צ-8 מ"צ לעומת הטמפ' בחוץ.

ב. מספר הפרחים וייצור הצוף בחממייה - מספר הצמחים בגידול מודלה גבוה כמעט פי שניים לחממייה לעומת גידול שרוע. מספר הפרחים כמובן גדול יותר בגידול מודלה. תכולת הסוכר המיוצר בפרחים דומה מאוד בשתי שיטות הגידול. במהלך העונה יש עליה ניכרת במספר הפרחים ובייצור הצוף, אך התפתחות פירות עוצרת עליה זו והצמח מפנה את משאביו לפירות המתפתחים.

ג. הטמפ' האופטימלית לנביטת גרגרי אבקה של מלון היא כ-25 מ"צ עד 30 מ"צ. בטמפ' גבוהה יותר הנחשונים מעוותים (ניסויים IN VITRO). לטמפ' הלילה בחממייה (5 מ"צ - 10 מ"צ) השפעה חיובית על חיוניות האבקה ומכאן שאין צורך לחמם את המבנים בלילה. עם עליית הטמפ' בשעות היום ובמקביל לשעות הפעילות של הדבורים, נביטת הגרגרים מירבית.

ד. יעילות ההאבקה - ככל שמס' הגרגרים המגיעים לצלקת בפרח הדו-מיני גבוה יותר, כך אחוז גבוה מהם נובט, בגידול שרוע, בממוצע יעילות ההאבקה נמוכה יותר וזאת בשל שונות גדולה בין פרחים שונים. בגידול מודלה יש אחידות רבה יותר ובממוצע ההאבקה יעילה יותר.

ה. פעילות דבורים מצומצמת מאד בימים מעוננים וקרים ולכן בימים אלו כמעט ולא מתבצעת ההאבקה. גם נביטת גרגרי האבקה מעוכבת. מספר הדבורים בחממייה במקרים בהם הוצבה כורת למבנה (חצי דונם) או כורת לשני מבנים (סה"כ 1 דונם) - אינו שונה. יש הבדל בין גידול שרוע (מעט דבורים) וגידול מודלה (יותר דבורים). מתוצאות אלו ומתוני ייצור הצוף בחממייה, נראה לנו מוצדק להציב מספר כורות קטן יותר בחלקות.